

Στη Σουηδία - Εμφωνικοί και Τηρωμιδικοί

Στο ένα τραπέζι ο Γιώργος, η Νεσιέ, ο Φικρέτ, και η μεταφράστρια Χριστίνα. Στο άλλο τραπέζι ο Γκιουργκιένς, η Φεριχά, η Ελλη, και ο μεταφραστής Ευτύχιος. Τα κεφάλια σκυμένα πάνω από στίχους που μιλούν για γαλάζιες θάλασσες και μνήμες που πληγώνουν, λέξεις ξεπηδούν με κοινές ρίζες που προκαλούν εύθυμα σχόλια. Πίσω από τον φωτογραφικό φακό η μικρόσωμη Πηνελόπη κι' ο γεροδεμένος Μεχμέτ αρπάζουν στιγμιότυπα. Η Αλίκη, ο Χρίστος, ο Πανίκος και ο Ντερβίς με τις μηχανές στους ώμους και τα μικρόφωνα στα χέρια κινηματογραφούν, παίρνουν συνεντεύξεις. Λίγα μέτρα πιά πέρα, στη Σχολή Καλών Τεχνών στήνονται μεγάλοι ή μικροτεροι καμβάδες και γύρω τους δουλεύουν η Ρουζέν, ο Εμίν, ο Αντρέας, ο Δώρος, η Εφη, η Νίκη, ο Αντρέας, ο Ασήκ. Σε μια κλειστή αίθουσα του Πανεπιστημίου, ο Χρίστος, η Πόπη, ο Γιασάρ, ο Οσμάν ετοιμάζουν με πλήρη μυστικότητα μια θεατρική έκπληξη. Πού και πού, από το υπόγειο του ξενοδοχείου ακούγονται ήχοι κιθάρας. Είναι ο Δημήτρης, ο Κούλης κι' ο Ουνάλ που κάνουν πρόβες. Μια μικρή υποτυπώδης κοινωνία καλλιτεχνών που εργάζεται. Οι Σουηδοί οργανωτές με αψογή διακριτικότητα εξαφανίζονται κατά τη διάρκεια των εργασιών, εμφανίζονται μόνο στα γεύματα χωρίς ερωτήσεις, χωρίς σχόλια.

Η πρώτη μέρα ήταν δύσκολη, σαν τα σκυλιά που οσμίζονται το ένα τ' άλλο οι δυό πλευρές προσπαθούν να γνωριστούν, παλεύουν με γλώσσες αλλότριες, με μίσση βαθειά, με προκαταλήψεις, με το ένα τέταρτο του αιώνα που δουλεψε διαβρωτικά. Βγαίνουν στην επιφάνεια αφροί πικρας, η ευγένεια συχνά δεν μπορεί να καλύψει την καχυποψία. Κάποιος έριξε μια ιδέα: Ας καθίσουμε γύρω γύρω κι' ας πούμε τ' όνομα μας ο καθένας. Ας εξηγήσουμε τι σημαίνει αυτό το όνομα, αυτό το επίθετο, γιατί μας τόδωσαν οι γονιοί μας. Ρουζέν θα πεί τριανταφυλλένια, η μάνα της λέγεται Τριαντάφυλλο. Πόπη θα πεί Καλλιόπη, από την Μουσα της Επικής Ποίησης... Ο γύρος τελειώνει, ο πάγος σιγά σιγά λειώνει. Είναι κι' ο ήλιος τόσο απροσδόκητα λαμπρός πάνω από το νησί που μας φιλοξενεί...

Την τελευταία μέρα ένα ξαλάφρωμα: Λες κι' αποβάλαμε τόνους βάρους. Η μικρή κοινωνία των καλλιτεχνών βρήκε κάποια σημάδια αναγνώρισης. Πάνω σ' αυτά τα σημάδια χρειάζεται ακόμη δουλειά, πολλή δουλειά. Ο Ασήκ, στους ήχους του βιολιού της αγροτοπούλας του Βίλνε διαπίστωσε με θλίψη:

-Αν δεν καταφέρουμε να τα βρούμε μεταξύ μας, φοβάμαι πως σύντομα θ' αναγκαστείτε να συνομιλείτε με τους εποίκους. Εμείς οι Τουρκοκύπριοι όλο και συρρικνωνόμαστε, οι πιά πολλοί έφυγαν στο εξωτερικό, σύντομα θα είμαστε η μειοψηφία.

Ο ίδιος κύκλος, γύρω γύρω. Τα ονόματα πιά τα ξέρουμε, τώρα θα βγούνε τα συμπεράσματα, ο απολογισμός. Ο ένας βγάζει τον θυμό του, ο άλλος την χαρά του, ο τρίτος την αμφιβολία του. Κι' όλοι μαζί συμφωνούμε. Το πείραμα πρέπει να επαναληφθεί. Πολλές φορές. Με πολλούς τρόπους, με πολλές τέτοιες μικρές κοινωνίες. Μόνο τότε θάχει κάποια σημασία. Αλλιώς θα παραμείνει άλλη μια συνάντηση. Η συνάντηση του Γκότλαντ.

Ελλη Παιονιδου